

Töröknyulajh
s. lio.

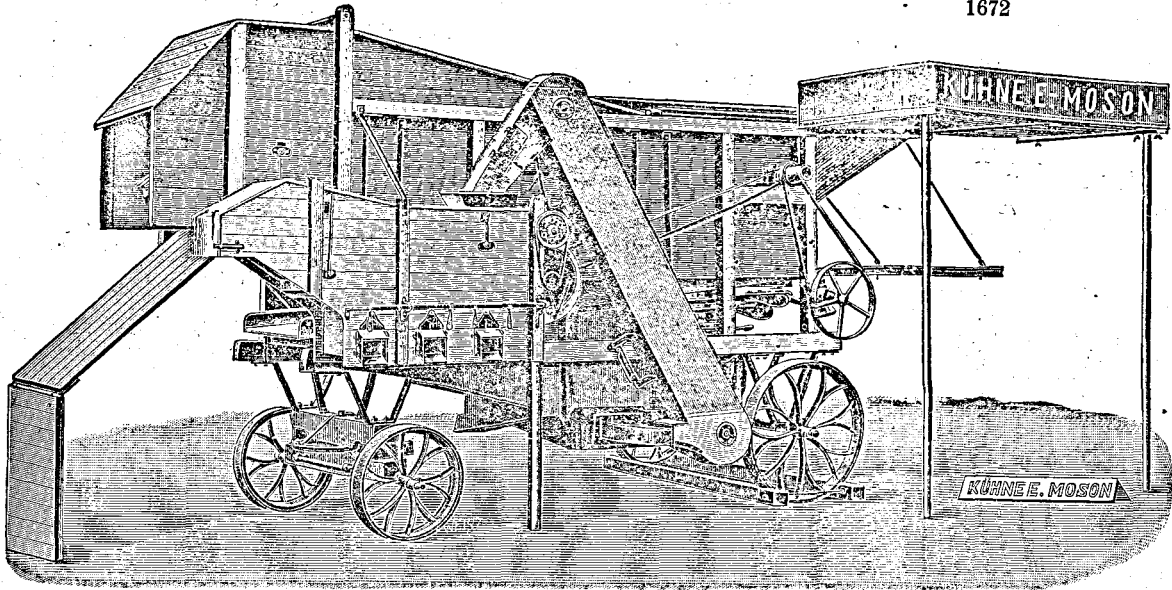
ERDÉLYI GAZDA

XXXIX. ÉVFOLYAM.

KOLOZSVÁR. 1907. Szeptember 15.

37. SZÁM.

Járgányos cséplőkészleteket,

1672

szeges rendszerű cséplőgépeket
Motorhajtásra,

— Gabonatisztító rostákat —

és

Váltva fordító ekéket,

Mosoni Drill

sorvetőgépeket elsőrendű kivitelben szállít

KÜHNE E. mezőgazdasági
gépgyár

MOSONBAN.

— Garantált vegytiszta —

Rézgálic,

legjutányosabb árban kapható a

MAGYAR GAZDÁK VÁSÁRCSARNOK

1907

ELLÁTÓ SZÖVETKEZETÉNÉL

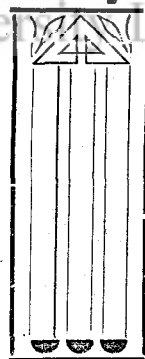
Marosvásárhely.

Sürgöncim: **Aurora.**

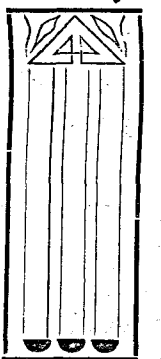
Drössler Károly

 cs. és kir. szab. gazdasági gépgyár

Budapest, VI., Váci-körut 59. Gyár: Pozsony.

Magánjárokát, Gőzmozgonyokat, Cséplőgépeket, ugy gőzmozgonyokhoz mint benzinkomobilo-khoz, Szalmakazalozókat, Gőz-ekéket, Vetőgépeket, Burgonya-kiemelő gépeket és mindenféle egyéb gazdasági gépet szállít a legtökéletesebb és szilárd szerkezettel, kedvező árak és fizetési feltételek mellett.

Árajánlatok és költségvetések kívánatra díjmentesen küldetnek. Képviselek jutányos feltételek mellett felvétetnek.

1884

— Vétel és kölcsön, új és egyszer használt —

mag-
gabona-
burgonya-
faszén-
gyapju-

ZSÁK

kazal-
repcze-
behordás-
rostaalj-
waggon-

PONYVA

szőlőkötöző fonal kg.-ja 40 fill., csomagoló vászon kg.-ja 70 fill., kötelek, zsák-zsinegek, lópokróczok. „HUNGÁRIA” kettős kézi kévekőtelek favéggel.

NAGEL ADOLF, zsák és ponyva-gyár és kölcsönintézet — Budapest, Arany János-u. 10. sz.

Sürgöncim: **NAGELA BUDAPEST.** 1906 Vidéki telefon: 35—92.

LOKOMOBILOK, GŐZCSÉPLŐGÉPEK, BENZINMOTOROK, ARATÓGÉPEK, TALAJMIVELŐ ESZKÖZÖK, TELJES MALOMBERENDEZÉSEK, STB. STB.

KIVÁNATRA SZIVESEN KÜLDÜNK ÁRJEGYZÉKET ÉS KÖLTSÉGVETÉST

MAGYAR KERESKEDELMI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

A MAGYAR KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYARÁNAK VEZÉRÜGYNÖKSÉGE, BUDAPEST

Intézői állást keres

Erdélyben

okleveles gazdatiszt. Több évi gyakorlatát Erdélyben és Dunántuli nagy hitbizományi uradalomban szerezte.

== Állását bármikor elfoglalhatja. ==

Czim a kiadóhivatalban. 1972

2 Waggon
Magnum-bonum burgonya

ELADÓ

Métermázsánként 5 koronával.

1973

Megkeresések:

Jászberényi András

gazdasági akadémiai adjunctushoz intézendők.

A Hunyadmegyei

Első Gőzeke-Vállalat

elvállal két mozdonyu Fowler-féle 20 lóerejü gőzeke garniturájával tavaszi és őszi bérszántást, ugyszintén rigolozást.

Szerződés kötés esetén szántató kívánságára jó minőségü kőszénről vállalkozók gondoskodnak — évi kötésükből átengednek.

Bővebb felvilágosítással szolgál:

Barcsay Andor dr. országgyűlési képviselő,

Budapest, Országház.

1934

Bárdos és Brachfeld

műszaki és villamossági vállalat

BUDAPEST

VI., Gyár-u. 23. sz.

Villamossági osztály:

Villamos világítási és erőátviteli telepek, kastélyok, gazdaságok, gyárak, malmok, fűrésztelepek és községek részére.

Ajánlat ingyen és bérmentve.

1971

Clichéket

mindennemű nyomtatványhoz
szép és tiszta kivitelben

pontosan és olcsón

festett
Fischer's

Photoglyphografie - Művészeti
Budapest

VIII. VESZTŐ-UTCA 11. sz.

Videó-felvételek és pontosság
eszközöket

Földbérlo kerestetik

Város mellett fekvő **1000 kath. hold birtokra**, mely teljesen instruált és modern berendezésü.

A bérlet kezdetét veheti f. évi okt. 1-én vagy 1908. január 1-én.

Cim:

1968

E lap kiadóhivatalában.

GŐZEKE-ACETYLENLÁMPÁK

A közelgő idényre tanácsos már most ajánlatért fordulni

1961

BÁRDI JÓZSEF Automobil-Részvénytársasághoz

BUDAPEST, VI., Mozsár-utca 9. szám. Fővárosi Orfeum mellett.

ERDÉLYI GAZDA

AZ „E. G. E.” TAGJAI INGYEN KAPJÁK
LÓF. ÁR: 1 ÉVRE 12 KOR., 1/2 ÉVRE 6 KOR.
1/4 ÉVRE 3 KOR. EGY SZÁM 24 FILL.

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET-, ERDÉLYRÉSZI GAZDATISZTI EGYESÜLET ÉS AZ
ERDÉLYRÉSZI KERTÉSZETI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
KOLOZSVÁR, ATTILA-U. 2. SZÁM.
MINDEN KÜLDEMENY ODA INTEZENDŐ.

TARTALOM:

Önálló eredeti cikkek:

A bécsi kongresszusok.	511
Hírek a székelykiállításról.	512
Tapasztalatok a Dél-Stájer komlós vidékein. Cséser Lajos.	511

Kisebbszakközlemények.

Madarak mint féregpusztítók. — Halavány vörösbörök színesítése. — Méhek itatása.	514
---	-----

Egyleti élet:

Meghívó.	515
------------------	-----

Kormányintézkedések.

A bosnyák hercegovinai országos kormány „Bosznia- és Hercegovina 1903. évi évi kül- kereskedelmi áruforgalmának főeredmé- nyei.” — Gazdasági munkásházak.	515
--	-----

Vegyes közlemények. . . . .

Hirdetések.

A pécsi kongresszusok.

II.

A VIII. Orsz. Gazdakongresszus.

A kiállítás nagy arenáiban 3 án reggel 10 órakor nyílt meg, közel 400 gazda részvételével, a nyolcadik országos gazdakongresszus.

A gyűlés megnyitását megjelent Darányi Ignác földmivelésügyi miniszter, a kongresszus védnöke is, Mezőssy Béla államtitkár társaságában.

A kongresszus megnyitása előtt Pallavicini Ede örgróf, a rendező-bizottság elnöke, üdvözölte a nagygyűlés védnökét, Darányi földmivelésügyi minisztert, egyúttal ajánlotta, hogy a gyűlés elnökévé Dessewffy Aurél gróf választassék meg. A nagygyűlés az indítványt lelkesedéssel fogadta.

Dessewffy Aurél gróf köszönetet mondott megválasztásáért. Megelégedéssel konstata, hogy az, amitől a gazdatársadalom tartott, az arató sztrájk nem következett be. Felhasználja az alkalmat arra, hogy a gazdaközönség óhaját a kormány képviselője előtt tolmácsolja s felhívja a minisztert, hogy a Szerbiával kötendő kereskedelmi szerződésben élő állapot behozatalát ne engedje meg.

Darányi miniszter röviden válaszolt az elnök beszédére és kijelentette, hogy nagy örömmel jött el. A Balkán-államokkal tárgyalás alatt levő kereskedelmi szerződésekre vonatkozólag megjegyezte, hogy a kongresszus méltányolni fogja helyzetét, a mely nem engedi meg, hogy erről konkrét nyilatkozatot tegyen; annyit azonban mondhat, hogy csak oly szerződést köthetünk nyugodt lélekkel a mely a magyar állategészségügy érdekeit minden körülmények között feltétlenül biztosítja. Örömmel üdvözli azt a mozgalmat a mely arra irányul, hogy a mezőgazdák szervezetét előmozdítsa. Ha van kérdés, a melyet közmegnyugvással lehet elintézni, akkor ez a kérdés az. Arra kell törekedni, hogy oly javaslatot szerkesszenek meg, a mely a magyar gazdaközönség kialakult közvéleménye. A miniszter így fejezte be beszédét.

Az ipari és kereskedelmi fejlődést nem volna helyes féltékenykedéssel nézni, mert ideális állapot az, hogy nyersterményeket idehaza az országban tudjunk feldolgozni s e szerint az ipari fejlődés és a mezőgazdaság

fejlődése végeredményben a mezőgazdaság fejlődésére vezet. De más felől nem szabad elfeledni azt sem az országnak, sem a törvényhozásnak, sem a kormánynak egy percre sem, hogy Magyarország még hosszú ideig első sorban földmiveléssel foglalkozó ország. Ezért mindazon életfeltételeket, a melyekre a mezőgazdaság emelkedésének, haladásának szüksége van, a magyar mezőgazdaságnak meg kell adni. Azt hiszem, a jelszó az kell hogy legyen, hogy mindent erősíteni, mindent fejleszteni, mindent támogatni kell, a mi a magyar földhöz köt bennünket és mindent elkerülni és mindent hátráltatni és mindent távolítani kell, a mi ettől a magyar földtől elválaszt bennünket. E jelszó alatt kell hogy működjünk.

A miniszter eljenzéssel fogadott beszéde után Erreth János főispán Pécs városa nevében, Zsolnai Miklós a kiállítás nevében üdvözölte a vendégeket. Darányi Ignác miniszter és Mezőssy Béla államtitkár ezután távoztak a kongresszusról, mely ezután áttért a tárgysorozatra.

Zselensky Róbert gróf tartott elsőnek előadást a *tőzsdereformról*. Előadását azzal kezdi, hogy a földmivelésügyi miniszternek az OMGE-hez címzett leirata csak ürügy lehet arra, hogy a fedezetlen határidőüzleti játék eltiltásának kérdésében ne történjék semmi, mert lehetetlen, hogy a kérdésnek tíz éven felüli egyre történő tárgyalása után a miniszter ne legyen tájékozva a gazdák óhajai, követeléseit tárgyában. Birálja Herzfeld Frigyes tőzsdetanácsosnak a tőzsdei határidőüzlet tárgyában írott cikkét, mely folyó évi július 23-án megjelent a „Pester Lloyd”-ban. Kimutatja, hogy míg egyrészt igaz, miszerint folyó évi juniustól fogva a budapesti tőzsdén kifejlődött hausse-játék nyomtatékosan hajtotta fölfelé az árakat, addig másrészt az is áll, hogy 1906. március 1-étől fogva a vámnak hatását kijátszotta a fedezetlen határidőüzleti játék, mely akkor a la baisse üzentett; hogy végeredményben a gazda sokkal többet vesztett árak dolgában 1906-ban, mint a mennyit nyer 1907-ben, még pedig a tőzsdejáték következtében. Bemutat egy tőzsde-törvénytervezetet, melynek indokolása után a következő határozati javaslatot nyújtja be a gazdakongresszusnak:

LÓHERE- és Luczernamagért

100 kilónkint 10 koronával
magasabb árt fizetek a napi árnál,
ha a kaszálás idején az illető területen aranka nincs.

Gazdák, kik legkevesebb 30 métermáza magtermést várnak, sziveskedjenek erről lentjelzett céget értesíteni, mely tisztviselőinek egyikét azonnal elküldi és a herét lábán megtekinteti. A kiknek földjén még mutatkozik aranka, azok irtsák minél gyorsabban, hiszen 100 kilónkint 10 korona bevételi többlet busásan megtéríti az irtási költséget.

MAUTHNER ÖDÖN

cs. és kir. udv. magkereskedése.

= BUDAPEST. =

1002

TERMÉNYEINKET ÉRTÉKESITSÜK

a MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE
Budapest, V., Alkotmány-utca 31. sz.
utján.

1006

Délvidéki gazdánk fordéljanak ezirányban a kötelékben
működő Délmagyarországi Mezőgazdák Szövetkezete Te-
mesvár, Losonci-tér 8. sz.

UGYANOTT

Korpa, konkoly, olajpogácsa, takarmányliszt, száritott répaszelet, száraz moslák, malátacsíra, szörplé (melasse) és minden más erőtakaromány az ország bármely állomására legjutányosabb feltételek mellett szerezhető be.

A Pécselt tartott VIII. országos gazdakongresszus, tekintve, hogy a magyar gazdaközönség és annak minden orgánuma már tíz évnél tovább tárgyalja a tőzsdei fedezetlen határidőüzletet és annak vészes következményeit, teljesen tájékozva érzi magát e kérdésben és egészen fölőlegesnek találja annak minden további megvitatását, — felszólítja a kormányt, jelesen Darányi Ignác földmivelésügyi miniszter urat, hogy a jövő ülészakban okvetlen nyújtson be a törvényhozásnak egy, az ide mellékelt, Zselenski gróf által szerkesztett tőzsde-törvénytervezet-höz hasonló szellemű javaslatot a tőzsdei forgalomnak szabályozása tárgyában.

A vitában többen vettek részt s végül elfogadták az előadó határozati javaslatát Mérey Lajos azon indítványával kiegészítve, hogy a kormánytól követeljék, hogy még ez év folyamán terjessze elő a törvényjavaslatot.

Rubinek Gyula, az OMGE igazgatója, ismertette ezután nagyérdékű előadásban a mezőgazdasági érdekképviselő ügyét. Előjáróban nagy elismeréssel adózott Darányi földmivelésügyi miniszternek, aki a mezőgazdasági érdekképviselő régtóta vajudó kérdését közelebb vitte a megvalósításhoz azzal, hogy a legutóbbi szaktanácskozmányok eredményeképpen 12 kérdést intézett a magyar gazdatársadalom vezetőihez, hogy milyen formában és milyen módon óhajtanák a mezőgazdasági érdekképviselő eszméjét megvalósítani. Az országos fontosságú kérdésben a gazdasági egyesületek nagy többsége nyilatkozott és Rubinek igazgató, előadása további folyamán csoportosítva ismertette a mezőgazdasági érdekképviselő intézményét abban a formában, ahogyan azt a gazdasági egyesületek többsége az OMGE-tel egyetértőleg megvalósítani óhajtja, a megyei, illetve kerületi mezőgazdasági kamarák formájában. Miután ilyképp előadó álláspontját az OMGE és a vidéki gazdasági egyesületek tulnyomó többsége elfogadta, kéri a kongresszust, hogy ezen többségi álláspontot szankcionálja, amelynek eredményeképp remélhető, hogy Darányi Ignác földmivelésügyi miniszter a kongresszus állásfoglalása nyomán a mezőgazdasági érdekképviselőről szóló törvényjavaslatot a képviselőház elé terjeszti s ezáltal az egész magyar gazdaközönség háláját a maga részére örökre biztosítja. Előadása végén az alábbi határozati javaslatot terjeszti elő:

A pécsi országos gazdakongresszus az OMGE és a vidéki gazdasági egyesületeknek a földmivelésügyi miniszter által a mezőgazdasági érdekképviselő rendezése tárgyában feltett kérdésekre adott válaszok figyelembevételével a földmivelési miniszter tizenkét kérdésére a következőkben válaszol:

1. Egy-egy kamarai kerület mezőgazdasági, közlekedési és nemzetiségi viszonyok figyelembe vételével több törvényhatósági területre kiterjedő hatáskörrel alakíttassék.

2. A mezőgazdasági kamarák, mint véleményező, javaslattevő kezdeményező és ellenőrző testületek szerepeljenek, szüksé-

ges azonban, hogy bizonyos ügykörben hatósági joggal is felruháztassanak. A kamarák munkaköre a javaslat szerint lenne:

a) kerületek mező- és erdőgazdasági viszonyainak állandó figyelemmel kísérése; b) a gazdasági egyletek, gazdasági körök ellenőrzése és nyilvántartása; c) a gazdatársadalom testületi és szövetkezeti szervezkedésének elősegítése és irányítása; d) a mezőgazdasági szakértelem fejlesztése; e) szakvéleményadás; f) a mezőgazdasági termelés belterjessége érdekében való közreműködés; g) a termények értékesítésének elősegítése; h) a gazda alkalmazottai között felmerülő vitás ügyek elintézése; i) tenyészállatok törzskönyvezése; j) a helyi mezőgazdasági vonatkozású szokások nyilvántartása; k) az okleveles gazdatisztek nyilvántartása; l) közreműködés a mezőgazdasági statisztikai adatok beszerzésénél; m) a munkásközvetítés szervezése; n) működésükről, tapasztalataikról, stb. évente az országos kamarához, a földmivelésügyi miniszterhez és a törvényhatóságokhoz jelentéstétel.

3. A mezőgazdasági kamarák a területükön működő egyesületekkel és gazdakörökkel szerves kapcsolatba hozhatók olyképp, hogy a mezőgazdasági kamara égisze alatt a kerületi gazdatársadalmi testületek egy szövetséget alkossanak, melynek kiküldöttjei a kamara szakosztályainak működésében legalább tanácskozási joggal részt vesznek.

4. A kamarai illetékek fizetésére kötelezettek földbirtok minimumát első ízben a végrehajtási rendelet, később pedig a megalkult kamara maga határozhassa el. A földbirtoknál a kamarai illeték százalékos maximumát a törvény 1 százalékban, minimumát egyegyed százalékban állapítsa meg. Feltétlenül szükséges azonban, hogy a földadóbevétel bizonyos hányada a törvény által a kamarák kiadásainak fedezésére biztosíttassék.

5. A kamarai illetékek fizetésére nemcsak a földbirtokosok, hanem a mezőgazdasági iparüzők, gazdatisztek, erdészek, állatorvosok, egyesületi és szövetkezeti alkalmazottak is köteleztessenek jövedelmi és kereseti adójuk egy százaléka erejéig.

6. A kamarai tagok választása-választási kerületenként történjék. Egy-egy választókerület a törvényhatósági városi joggal felruházott város, a rendezett tanácsú város és a közigazgatási járás.

7. Azok, akik kamarai illetéket nem fizetnek, sem aktív, sem passzív választói joggal nem birhatnak.

8. A passzív választói jog a magyar állampolgársághoz, magyarul írni és olvasni tudáshoz, büntetlen előlethez, bizonyos korhoz és meghatározott kataszteri tiszta jövedelemhez köttessék.

9. és 10. A kamarai tagok száma legfeljebb 120 legyen.

11. Az országos kamarai központ létesítése szükséges. A kamarák keretében kisebb körzetekre kiterjedő járási kamarák alkotása azonban felesleges, sőt káros. A mezőgazdasági kamaráknak helyi szervei a gazdasági egyesületek és gazdakörök legyenek s ahol ilyen még nincs, annak létesítésére törekedjék.

12. A mezőgazdasági kamarák az egész ország területén egyidőben léptessenek életbe.

A javaslatot nagy és élénk vita követte. Gróf Keglevich Gyula kifejti felszólalásában, hogy nem hive a kötelező társulásnak, mert ez a gazdák újabb megadóztatását jelenti. A gazdasági egyesületek azért nem boldogulnak, mert hiányzik náluk az irányítás. Határozati javaslatot nyújt be, mely szerint a gazdaközönség érdekében a kamarai rendszert nem tartja elfogadhatónak.

Miklós Ödön a kényszertársulás hive, de ezt a már meglévő gazdasági egyesületek alapján kellene megoldani.

Mezey Gyula az előadói javaslatot fogadja el azzal, hogy legalább 18 kamarát létesítsenek.

Bernát István szintén szükségesnek tartja a gazdatársadalom fokozottabb energiáját és tevékenységét, épen ezért meg kell hagyni a gazdasági egyesületeket jelen formájukban. A javaslatot azzal fogadja el, hogy a kamarákat fokozatosan életbe kell léptetni.

Báró Pálffy Béla, Horváth Jenő, Cicatricis Lajos, Poroszkay Béla, Serfőző Géza, Éber Ernő felszólalásai után Mérey Lajos szólal fel, aki a gazdasági egyesületek megnyilatkozásai után eldöntöttnek tartja, hogy a gazdasági közvélemény többsége a kerületi kamarák mellett nyilatkozott meg, ezért indítványozza, hogy a kérdésben összegyűjtött összes anyagot terjessze a kongresszus a földmivelésügyi miniszter elébe, kérve őt, hogy ez alapon csinálja meg az érdekképviselői törvényjavaslatot.

Ezt az indítványt, miután az előadó is hozzájárult ahoz, a kongresszus egyhangulag elfogadta.

Hirek a Székelykiállításról.

A kiállítás képe már bontakozik. A kiállítási iroda lázas munka színhelye. Ki mentek az eddigi bejelentők számára irt elfogadó és tájékozó értesítések, sok száz példányban. Naponta jó csomó tudakozó és bejelentő ívet kérő levelet válaszol meg az iroda. A résztvevők érdeklődése oly nagy, az új bejelentések oly tömegesen érkeznek, hogy folyton újabb és újabb helyiségekről kell azok részére gondoskodni.

*

Az épületek nagy része már készen van. Jövő héten a belső berendezések, festések, díszítések következnek. Huszonegyedikén már kezdetét veszi a kiállítási tárgyak elhelyezése.

*

Legnagyobb választék és legjutányosabb árban kapható.

Divatos férfi ingek, alsó-nadrágok, gallérok, kékeltők és finom angol és francia zsebkendők.

Női len és chiffon ingek, bugyigók, szoknyák, hálós ingek és kabátok.

Fű és leányka fehérnemű minden nagyságban és minőségben állandó raktár.

Sárga Kristof

utódai

fehérnemű, vászon és szőnyeg nagy raktára

Kolozsvártt, Deák Ferencz-u. 3.

1008

Telefon-szám 567.

Telefon szám 567.

Matrác, paplan, pokróc, valamint mindenféle ágyhuzat szakszerűen készítve, olcsó árban található.

Minden fajtájú és nagyságú szalon, ebédlő és futószőnyeg, gyapjú és csipke függönyök.

Amerika önműködő ablak-roletták egyedüli főraktára.

A kiállítás megnyitására értesüléseink szerint jelen lesznek: Darányi Ignác földm. miniszter és kísérete; az erdélyrészi orsz. képviselők; az erdélyi gazdasági egyesület elnökségének és igazgató-választmányának tagjai közül mintegy huszan; a marosvásárhelyi székelykirendeltség; a vármegyei gazdasági egyesületek kiküldöttei; a székely és szomszédos vármegyék kiküldöttei; Románia számos nagybirtokosa és a helyi testületek tagjai.

*

Románia számára külön plakátokat készített a rendezőség s azokat megfelelő helyeken el is helyeztette. A szomszéd állam birtokosai körében már is nagy az érdeklődés úgy, hogy több száz látogatóra lehet onnan is számítani.

*

Szállítási tudnivalók a kiállítók számára. Élőállatok külön szállítási kedvezményt élveznek, melyre vonatkozó igazolványokat a rendezőség f. hó 18-án fog megküldeni minden bejelentőnek. Élő állatok úgy küldendők, hogy azok a kiállítás területére 28-án, a reggeltől estig terjedő idő alatt, érkezzenek.

Egyéb tárgyak szállításához igazolvány nem szükséges. Azok »Kiállítási tárgy« jelzéssel (a fuvarlevelen) és »Székelykiállítási rendezőség« címén, bérmentve, olyan időben adandók fel, hogy szeptember 24—27. közötti időben érkezzenek Sepsiszentgyörgyre és sem előbb, sem később. Kiállítási tárgyak visszafelé a vasuton díjmentesen szállíthatnak. E célból a rendezőbizottság a fuvarleveleken fogja igazolni, hogy a tárgyak tényleg ki voltak állítva.

*

A kiállítás géposztályának már eddig közel száz bejelentője van. A gazdaközönség érdeklődése, az állatok mellett, legintenzívebb lesz ezen osztály iránt. A rendezőség előzetes figyelmeztetése folytán, minden gazda ez alkalomra tartotta fenn gép és anyagszükségleteinek beszerzését, mikor is közvetlen szemlélet alapján vásárolhatja meg a neki tetsző dolgokat. A több százra menő ezirányú kérdezősködésre a rendezőség ez uton teszi közzé úgy nagyjából, hogy ezen osztály keretében miket és mely résztvevő cégektől szerezhet majd be a látogató gazdaközönség.

M. kir. Államvasutak Gépgyára, Budapest: benzinlokomobilok, cséplőgépek, arató és fűkaszalógépek, fecskendők, emelők stb.

Kühne Ede, Moson: nagy kollekció a cég összes gyártmányaiból.

»Agraria« gépforg. r. t., Budapest: (több gyár képviselőjében) tengeriszártépjáró

gép, ekék, boronák, hengerek, takarmányfeldolgozók stb. stb.

Bücher és Melichár gyárak képviselője Szücs Zs. Bpest: ekék, vetőgépek, boronák, rögtörők, talajporhanyítók, kéregapítók, rétművelők, grubberek, extirpátorok, rugós fogu kultivátorok, tárcsás boronák, burgonya, kukorica és répakapáló gépek, répa kiemelők és fejelők, burgonya kisedők, műtrágyaszórók, fűkaszaló- és aratógépek, az összes takarmányfeldolgozó gépek, tengeriszártépjárók, füllesztők stb. stb.

Magyar Mezőgazdák Szövetsége, Budapest: Jurenák ekék, takarmányfeldolgozók, kisebb gépek, több gyár képviselőjében.

Mc. Cormick aratógépgyár, Bb.; összes gyártmányaival.

Magyar Gazdák Vásárcsarnok Szövetsége. Bp.: Több gyáros cég produktumából nagy kollekció.

Kalmár Zsigmond és Társa, H.-mezővársárhely: összes gyártmányainak (rosták, trieürök, magtisztítók stb.) nagy kollekciójával.

Első Magyar tejjagd. gépgyár, Budapest: összes gyártmányaival.

Első Magyar Gazd. Gépgyár r. t., Budapest: Cséplőgarnitúrák, szalmapréssel és kis gépek.

Clayton & Schuttleworth, Budapest: Kisebb gépek nagy kollekciója.

Még tizenegy nagyobb gyárral most folynak a tárgyalások.

Mátrai, Feik és Tsa, Bpest: rapid kutak stb.

Lipták és Juhász, Rozsnyó: kutak, fecskendők, szecskavágók stb. stb.

Geitner és Rausch, Budapest: állattenyésztési és tejjagd. gépek, felszerések és eszkozök.

Grünzweig Samu Bpest: Gazdasági és kertészeti eszkozök.

Csögör Károly, N.-Sármás: szőlő-, gyümölcs- és virágpermetezők.

Tóth Lajos Vác: szab. hámfatartókkal.

Magyar Benoid gáz r. t., Arad: Uj világítási szerkezetek.

Vorgang N. Pécs: acél háztartási és konyha eszkozök.

Konti Antal, Pécs: mezőgazd. gépek részére élesítők és egyéb fémárúk.

Frühmond Gyula, Bpest: Gazdasági, kerti- és háztartási kisebb gépek és eszkozök.

Svéd szab. patkószeggyár r.-t. Vágújhely: gyártmányaiból kollekció.

Es még igen számos különféle gazd. mellékágazati gépek, eszkozök, anyagok stb.-t bemutató kisebb-nagyobb gyári cég.

*

Az állatosztály létszáma már az ezer körül jár. Nem jelentettek be azonban még

eddig: kollekciókat, csoportos gulyabeli kiállításokat sem magyar, sem nyugati fajtából, jóllehet ezen osztály 850 korona összegű (250., 150., 150., 100., 100., 100.) díjakkal van honorálva. A rendezőbizottság újabban felszólított egy néhány nagyobb magyar fajtát tenyésztő gazdát a részvételre.

*

A kiállítási tárgysorsjáték számára, melyen minden belépő jegy egy számmal játszik, már eddig is számos értékes adomány érkezett. Száz nyereménytárgy soroltatik ki összesen. A főnyeremény egy tenyészbika lesz.

*

Termény, konyhakerti- és gyümölcs kollekciók oly nagy számban vannak bejelentve, hogy azok elhelyezéséhez a legügyesebb beosztás mellett is még egy új pavillon lesz szükséges.

Tapasztalatok a Dél-Stájer komlós vidékein.

Stájerországban észak és déli komlósvidékeket különböztetnek meg, az Fürstenfeld, központok ez Ilz, Lafnitz és Feistritz folyók mentén mintegy 700 Hektár területen. Itt régebben termelnek komlót s már kezdetűl fogva áterjedt a szomszédos Vasvármegyére is, ahol régebben mintegy 10—12 községben 40—50 holdon termeltek kisgazdák karós művelésű komlót. Ilyenfórmán Vas megye ezen határszéle hazánk egyik legrégebb komlós területének mondható. Fontossággal azért bír mindkét vidék, mert Európa legkorábbi komlója itt terem s már Julius végén a piacra kerülve, bizonyos gyors erjedésű nyári sörökhez alkalmas, korai finom saazi fajta termés 5 kgr.-os posta csomagokban gyorsan jutván piacra, kgrja biztosan értékesült 2 korona legalacsonyabb áron is! Négy-öt éve sok dunántúli gazda termelésében erre az irányra tért át — s haszonnal, mert ezidőtájt a mi nyári komlónk 3—4 nappal megelőzte a piacon a stájerit is!

Utóbbi években azonban úgy a stájer mint a vas megyei részen fogy a komlós terület, leginkább hogy a különben is gyér népesség a közeli nagy gyárakba örönlük, másrészt drágábbá vált a korai anyag is, bizonytalanná vált az értékesítés is — különösen a vas megyeiekre áll ez, akik az osztrák fürstenföldi piactól függnek. Így sok községben felhagytak a komlótermeléssel.

Ezzel szemben emelkedett a termelés a Dél-Stájer területen. Már az osztrák Muraközben láthatók egyes nagyobb kertek, valószínűleg uradalmi kezelésben, Marburgon túl már sürűbben következnek, dacára, hogy ez a stájer bortermelés központja, de legsürűbben a Sann-völgyében folyik a komlótermelés, különösen Cilli és Sachsenfeld között s az utóbbi komlós központnak a határában a fele területet foglalja el mostanában a komló, úgy hogy akkora összefüggő komló erdőt sem a cseh Saaz, sem a bajor Wolnzach vagy Spalt környékén sem láttam. Vannak még komlósültetvények délebbre is, sőt a szomszédos Krajnában is, hogy Ausztriának ezen a terü-

— Minden gazdaságban nélkülözhetetlen eszkozök —

az országszerte első helyen elismert kitudó szerkezetű és legolcsóbb

— „Eredeti Kalmár-rosták“ és heremagtisztító gépek. —

Elsőrendű hazai anyagból gyártunk ezidőszerint 15-féle nagyságban különböző szerkezetű a gazda minden követelményeinek legjobban megfelelő általános terménytisztításához berendezett különleges gépeket, szelelő és magválasztó rostákat, kézi vagy hajtórőre alkalmazva. Ez évi újdonságainkról szíveskedjék ingyen árjegyzéket kérni. — Minden esetleges kérdésekre azonnal és díjtalanul válaszolunk. 1274

KALMÁR ZS. és TÁRSA különleges terménytisztító gépgyára Hódmező-Vásárhelyen.

Telefon 69. szám. — Nagy-Enyeden állami aranyéremmel kitüntetve. — Sürgőncim: Kalmár-rostagyár.

letein 1000—1200 Hektárra tehető a komlós ültetvény.

A termelés. Általában a síkban, a völgyek fenekén vannak a kertek, a lejtőn alig 8—10%-ban van ültetve, mert itt már sekély a talajréteg, vagy tulságosan köves. A talaj minősége vályogos agyag, helyenként homokkal vagy kavicsos keverve, de azt tapasztaltam juniusi utaimban, komlóvirágzás idején, hogy egészben megfelel a komló igényeinek. Ahol gyengébb volt is a vegetáció, inkább a véletlenül hiányos művelésnek volt a következménye.

Általán karós (póznás) művelés folyik, ott még aránylag elég olcsó a 7—8 méteres fenyő karó. Helyenként, nagyobb birtokokon sodronyrendszerű (lugas) művelés is akad, azonban úgy látszik még csak a kísérletezés stádiumában vannak, mert valami helyesen beállított lugaszózat nem igen láttam. Nem érdektelen ezzel szemben, hogy nálunk pl. a Bácskában 1000 kat, holdon felüli komlós kertjeinek mind, — s különféle változatu — lugas művelésűek, az erdélyi részeken is ma már a fele terület, hiszen a kisebb termelők még ragaszkodnak a karósműveléshez, de tekintettel arra, hogy már a Hargitta alján is 36—40 fillér egy-egy fenyőkaró ára s hogy kat.-holdanként 800 korona az első karó beszerzési költség s ez 10 év múlva ismétlődik, itt is át kell térniök lassanként valamely helyes lugas művelésre.

Sachsenfeld környékén átlagban 160:160 cm. a sor és növénytávolság, és ezt megtartja még a kicsi parcellával bíró kistermelő is, sőt 180 cm. távolságu sorokban s kötésben is ültetettek, hogy a fogatos művelés a lehetőség alkalmazhassák, ez különben általában s leginkább a Planett-féle gyártmányok alkalmaztatnak célszerűen. Legalább is háromszor kapálnak, de a kivirítás kezdetén biztosan, s így elősegítik az egyenetlen kivirítást, minek az egyenetlen tobozfejlődés a következménye.

Nálunk sajnos — kivált az erdélyi részeken — általános az egyenetlen fejlődés, s s ezt részben az egyenetlen megmunkálásnak is köszönhetjük, meg annak, hogy sok helyen divik a sorközökben némely kapások termelése. De Stájerben már az ültetés alkalmával elkerülhetik a majdnem egyenetlen fejlődést, részint azzal, hogy nem lehet akárhonnan szerezni különböző érésű fajták dugványát (erre már a községi hatóságok is vigyáznak) azonkívül egy-egy helyre csak egy dugványt tesznek. Nálunk sokszor az újabb kertekben is 2—3 dugványt raktak le, régi cseh eljárás nyomán. S miután minden komlódugványnak is meg van a maga egyénisége, egyik később, másik hamarabb fejlődik, virít, még gyakoriak nálunk a két érésű tőkék. Persze azt következő tavaszon ki kellene szedni a gyengébbik dugványt.

Az első ültetések idején valami késő érésű, de tömeges termésű fajtát, valószínűleg *württembergit* hamisítottak, elég sikerrel! Valami 8—10 éve Angliából, Golding termelőtől beszereztek egy kései kísérleti fajtát, s több éven megfigyelve azt, s mert elég tömegben finomabb termést adott mint a régi fajta, hamarosan elterjedt, úgy hogy ma már a kerteknek fele ezzel van beültetve. S így

a termelők mint a vevők igen meg vannak ezzel elégedve. Ebből a fajtából tavaly Imreh Lajos ültetett ilyefalvi kertjébe s igen meg van vele elégedve, s magam is szép fejlődésben találtam augusztus eleji szemlém alkalmával. Régebben, talán még báró Kemény Gábor minisztersége idején importáltak Goldingot némely erdélyi uradalomba s még ma is szépen vegetálnak hősodott — de nemes formában némely segesvári, székelykereszturi, azután a keresdi és szenterzsébeti kertben — az utolsóból állami segélyként és osztatott ki 4—5 év előtt ca 100,000 darab dugvány. Némely Stájer gazdakörben már felmerült az az eszme is, hogy a golding-dugványnak kivitele tilalmaztassék.

A művelésben szokatlanabb eljárásokat nem igen láttam, talán csak a trágyázás a jellegzetesebb, amennyiben a szuperfoszfátózás mindinkább általánosabbá válik s hektáronként 500—600 kgr.-ot adnak az egész táblára még az ősz folyamán. Ha tavasszal gyöngén áll a tőke, úgy a tőkékre komlókomposztot is szórnak 4—5 kr.-ot s ha a egetatío benne gyenge, úgy virítás előtt higitott trágyalével, vagy chilisalétrommal locsolják meg a tő környezetét s azt földdel betakarják. A tövek föltöltögetése is általános nálunk és még sok helyen nem teszik meg, pedig valószínű, hogy a frissen fejlődött harmat-gyökerek szintén elősegítik a tő bővebb tápanyagfelvételét.

Míg a termelésben vagy a termés szedésében nem igen találtam a délstájer komlóvidéken különösebb újításokat, addig meglepi és páratlan haladást tapasztaltam a *komlószáritás* terén, mert az ottani termésnek 90%-át ma már mind mesterségesen fűtött helyen száritják! Egy alig 10 kilométeres körzetben ca. 400 fűtött komlószáritó van beállítva s pedig nagyobbrészt a cseh Línhart-féle szerkezet. Minden területhez, illetve terméstömeghez van külön-külön méretű Línhart-féle száritó torony, amelyen naponta csak 50 kgr., van amelyeken 300 kgr. száraz komlót állítanak elő. Nagyon kicsi parasztudvarban is láttam hozzáragasztva a csürhöz a „Línhartot“, egy méteres száritó felületnél alig valamivel nagyobb felülettel s a szépen termelt goldingot szép száraz zölden állítja elő 4—5 óra lefolyása alatt. De nemcsak a gyorsaság előnye a fűtött helyen való száritásnak, hanem az is, hogy erős, haramatos komlót is lehet szedni s azonnal megkezdhető a száritás. Míg színekben csak vízmentes komlót lehet berakni s az is, jó időben is legalább 3—4 napig szárad a színeken. A kereskedők jelentése szerint kevés helyről kerül oly tömeges komló, mint Sachsenfeldről amit nemcsak az egyfajta golding jelleg ad meg, de a Línhart száritóknak is feltűnhető. Nálunk jelenleg ca 35 fűtött száritó épület van különböző helyeken.

Még fel kell említenem, hogy a dél-stájer komlótermelő egyesület egy 1 holdas komlófajta kertet is állított fel 8-féle fajtával karósművelésre, ezzel szemben a kolozsvári mintakert jobban el van látva 12-féle fajtával, kétféle karós és négyféle sodronyműveléssel!

Értékesítés. Mint az imént jeleztem a délstájer komlótermelés érdekeit legkövet-

lenebbül a Schasensfeldben alakított *komlótermelői egyesület* is támogatja a tartományi gazdasági egyesület védelme alatt! Ez pár éve különösen azért alakult, hogy a komlóértékesítést szervezné, központosítsa s e célból Schasensfeldben, a vasuti állomás mellett gyárszerű komlócsarnokot épített, megtoldván azt fűtött komlószáritóval és kénező hellyel is!

Az egész intézmény üzletszerű jelleggel bír s a kereskedelmi törvények alá tartozik.

A komlóraktárt bárki is igénybe veheti, aki stájer komlóval foglalkozik (termelő, kereskedő, sörgyáros) s évente 4 kor szövetkezeti illetéket fizet, (a bácskai komlós egyesületben van évi tagdíj, de a segesvári szövetkezet ha csak egyszer fizettek 4.—20 kor. részvénnydíjat: így nem lehet még forgó tőkére sem szert tenni!) de a fenti tagdíjat meg kell fizetni annak is, a ki a kénező, száritóhelységeket veszi igénybe vagy a ki a gépprésekkel akarja a komlóját beszákolni. Tehát kereskedők vagy sörgyárosok!

A komlócsarnokban nemcsak a termelők komlóját veszik be tartásra, de kereskedőknek is adnak bérbe helységeket, azonkívül a szövetkezet is *foglalkozik bizományi üzlettel* s onnan az utolsó évben 8700 koronát forgalmazott!

Minden eddig önálló tevékenysége dacára ott is vezetnek és otthonosak a cseh komlókereskedők s azok nélkül alig van üzlet, a stájer sörgyárosok épp oly lanyhák, akár a magyar sörösök Segesvárott vagy Bácska-Petrőcén. Most valamelyes hitelművelet révén arra készül a schasensfeldi komlócsarnok intézősége, hogy komló hitel üzlettel legutóbb a környéki sörgyárosokat hódítja be u. i. készülő azoknak egészen 9 hónapig is hitelezni a helyben vásárolt komló árát! Mikor leszünk mi ilyen merész lépésnél!

A vagyonskimutatásukból kitűnik, hogy az utolsó évben 43263 kor. volt a bevétel, a kiadási oszlopban mindenféle üzemköltség csak 963 volt, abban a tisztviselők fizetése csak 250 korona! A biztosítás 74 koronába került, a kén 52 koronába. A komlóraktárból 769 kor., a „prepariv anstalt“-ból 1356 kor., a szállítási üzletből 415 kor., a bizományi üzletből 365 kor. volt a jövedelem! Pedig ez a szövetkezet csak 4—5 éve működik, Segesvárt pedig már 12-ik éve küzködnek!

Természetesen a stájerok között nagyobb az összetartás, erősebb az egyenlítőszellem, az üzleti érzék s az egymásban való bizalom!

Csérer Lajos.

KISEBB SZAKKÖZLEMÉNYEK.

+ **Madarak, mint feregpusztítók.** Rörig tanár megállapítja, hogy a legkisebb madarak táplálkozási szükséglete a legnagyobb. Innen van azután, hogy százezrével pusztítják a petéket, a pöndrókat stb. Össze is számlálta, hogy 8 apró madár három nap alatt 20,000 petét evett meg. Azonban előzetes tevékenységet is fejtenek ki. Az ő éles tájékozottságukkal már akkor is megkönyörökezik a feregágyat, amikor az ember még csak nem is sejt és sokszor elpusztítják a kártevőt, mielőtt az még képes lett

„AGRÁRIA“ magyar gépforgalmi részvény-társaság

MEZŐGAZDÁK KÜLÖNÖS FIGYELMÉBE!
Egyetemes acélekék.

Eltörhetetlen tégelyacélekefej.
Páncélacél-kormánylemez.
Magasított acél-ekkefej.
Porvédő kerekek.
Acél gerendely.

Tiszta acélananyag
s a j á t
hámorainkból.

Sürgönycim: „Agraria“ Budapest. Rövidített levélcim: „Agraria“ Budapest. V., Váci ut 2.

a szab. osztrák-magyar államvasut-társaság

resicai mezőgazdasági gépgyáranak vezérügynöksége

Csak kitámasztott nyeregkerettel bíró taligát szállítunk.

Kérjünk árjegyzéket mivel ez az összes talajmivelő-gépeket terjedelmesen ismerteti és egyáltalán a talaj alapos megmunkálására terjedelmes, szakszerű és minden gazdának értékes felvilágosításokat nyújt — és díjmentesen küldetik.

Ekegyártár terén legelső rangú magyar gyártmány, felülmúlja még a legnevezetesebb idegen gyártmányokat is.

volna ártalmas utjára indulni. Végül melegen ajánlja az említett tanár a gazdáknak, hogy ki-méljék a varjút, mely ellen mindig nagy ellen-szenvel viseltetünk. Annak bebizonyítására, hogy ez az állat milyen hasznos, fölolvassa egy földbirtokos levelét, amelyből kitűnik, hogy amitóta birtokain varju-koloniák telepedtek le, eltűnt a cserebogár, amely eddig időnként lényeges kárt tett.

+ **Halavány vörös borok szinesítése.** A vörös bornál egyik legfőbb kiváncsi, hogy szép, tetszetős színe legyen, mi pedig gyakorta nincsen meg. A világos, halvány vörös bor szí-nét, sötét-színű vörösbor hozzáadásával szabad csak erősíteni. Minden más festés tiltva van. Borfestésre igen jó a nagyon sötét színű dal-mát bor, az ugynevezett (festőbor), ebből a vi-lágosvörös borban körülbelül 10% elegendő. Az adandó mennyiség mindig attól függ, hogy mi-lyen sötét akartuk borunkat tenni. Ezért a borházasítást jobb előzőleg kicsinyben (egy-két literes edényben) végezni.

+ **Méhek itatása.** Mindig fontos, hogy tiszta és friss ivóvízhez jussanak a méhek. A forró nyári hónapok alatt azonban napjában többször is meg kell nézni az itató vályut és benne a vizet felfrissíteni. Hogy a vályuban lévő vízbe bele ne fuladjanak, helyezzünk el benne mohát vagy zsuppot, hogy arra rászáll-hassanak a méhek.

EGYLETI ÉLET.

Meghívó.

Az „Erdélyi Gazdasági Egylet“ kolozsvár-megyei szakosztályának intéző-bizottsága Ko-lozsvárt 1907. évi szeptember hó 21-én (szom-baton) delután 3 órákor a vármegyeház kis-teremben rendes ülést tart, melyre az intéző-bizottság tagjai tisztelettel meghívotnak.

Tárgyak:

1. Elnöki megnyitó. (előadói személy-változás).
2. Mult ülés jegyzőkönyvének felolvasása.
3. Földmivelésügyi ministeri leiratok:
  - a) a szakosztálynak kérvényére ki-tult földmivelésügyi ministeri államsegélyről.
  - b) az 1907. évi XLV. t. cikkben fog-lalt gazdasági cselédtörvény népies ismerte-tésére füzeteket küld,
  - c) kolozsmegyei szőlő talajok meg-vizsgálásáról,
  - d) Kispetri és Nagymás községek-nek gyümölcsaszalót kölcsönöz.
4. Alispáni átiratok:
  - a) kolozsvármegyei községek által be-terjesztett legelőrendtartási és kezelési sza-bályok tervezete véleményezendő,
  - b) J.-N.-K. Szolnok vármegyének a gaz-dasági érdekképviselő tárgyalásán intézett felirata,
  - c) az állatszállítványok (hustrágaság) vasuti viteldija mérséklésének megtagadásá-ról szóló kereskedelmiügyi ministeri rendelet másolata.

5. Kolozsvári állattenyésztési felügyelő-ség átirata alapján az ez évben 5 járásban tartandó állatdíjazások terveinek végleges megállapítása.

6. Szászlóna és Teke községek képvise-lői testületei a szakosztályba való beléphe-tést kérik.

7. A bonchidai járási kiállítás rendező-sege segélyt kér.

8. Mezőörményes és Katona községek-ben szervezendő tejszövetkezetek ügyében.

9. Előadói előterjesztések:

a) a hidalmási járásban ez őszön szervezendő gyümölcs kiállítás tárgyában,

b) az ideai télen kolozsmegyei közsé-gekben állami segéllyel rendezendő háziipari tanfolyamok és gazdasági előadások szerve-zésére felhatalmazás kéretik,

c) a vármegye háziipart üző községek termékeinek központosított értékesítése,

d) gyapju feldolgozó háziipari tanfo-lyam rendezésére vonatkozó beadványról,

e) a hidalmási járásban létesítendő gyümölcsconsergyár ügyéről szóló járási főszolgabírói vélemény.

10. Jelentés a kolozsmegyei kisgazdák-al a Barcaságon tett tanulmányutról.

11. Esetleges indítványok.

KORMÁNYINTEZKEDESEK.

A bosnyák-hercegovinai országos kor-mány „Bosznia- és Hercegovina 1906. évi külkereskedelmi áruforgalmának főeredm-nyei“ című kiadmánya az eddig is évenként közreadott idevágó kimutatásokkal azonos for-mában jelent meg. A bevezetés az áruforgalom feltüntetésére rendelt statisztikai szolgálat szervezetét ösmerteti. Az I. fejezet az állatfor-galmat, az előző évek adataival összehason-lítva, a II. fejezet egyéb áruknak külső forgal-mát suly szerint, a III. fejezet az országnak összes külkereskedelmét a forgalomba került áruknak koronákban kimutatott értéke szerint tartalmazza.

A kiadmány befejezését 6 nagyobb táblázat képezi, ugymint 1. az 52 csoport és 168 árunem szerint kimutatott 1906. évi külkeres-kedelem mennyiségének és értékének átnézete; 2. a bevétel; 3. a kivétel összehasonlítva az előző évek (1902—1905) idevágó eredményei-vel; 4. az 1902—1906. évi áruforgalom men-nyiségének és értékének nyerstermékek és gyártmányok szerinti csoportosítása; 5. a be-vétel; 6. a kivétel értéke 1903—1906. években (az áruforgalom értékének megállapítása elő-szőr 1903. évben eszközöltetett).

Mint főeredmény megemlítendő, hogy a bevétel 92 millióról (1905. évben) 109 millió koronára, a kivétel 96 millióról 117 millió ko-ronára emelkedett, annak dacára, hogy az állatkivétel jelentékenyen csökkent.

A legfontosabb bevételi áruk liszt, ruha és fehérnemű, vas- és acélárak, gyapotszöve-tek, kávé, bőrárak, gépek stb.; a kivételben elsősorban fűrészárak, szarvasmarha, aszalt-

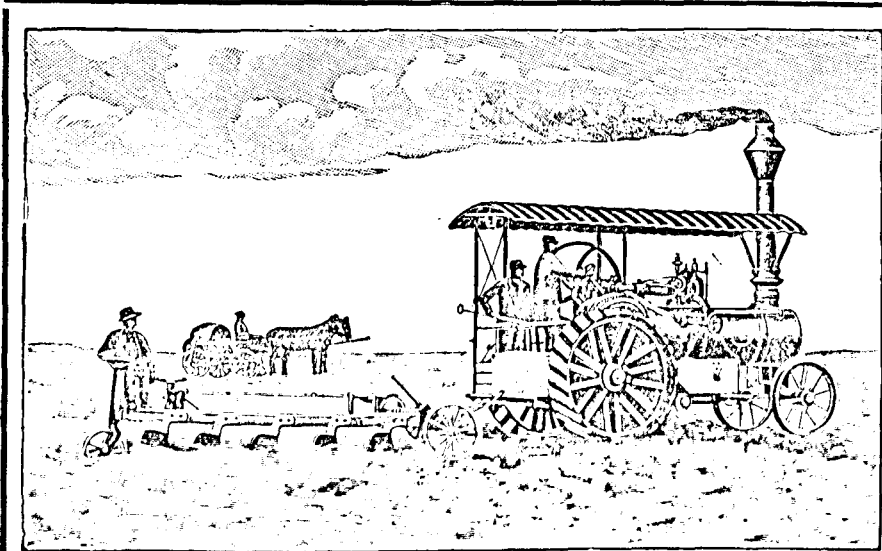
szilva, vas- és acél, gabona, irhák és bőrök stb. szerepelnek.

Gazdasági munkaházak. A hivatalos lap holt napi számában jelenik meg a gazdasági munkaház törvény végrehajtási rendelete. A törvény szerint a földmivelésügyi miniszter a gazdasági munkaházak telekvételárának és fel-építési költségének töketörlesztéséhez bizonyos meghatározott hányadrész megfizetésével, to-vábbá a szükséges felosztások és tervek díjtalan elkészítésével járulhat hozzá. A törvény 2-ik szakasza megszabja azokat a föltételeket, a me-lyeknek fenforgása esetén engedélyezhető az állami támogatás. Az engedélyezett államsegély a törvényhatóság, illetve a község részére utal-ványoztatik s ezért az állam csak eme testüle-tekkel szemben vállal felelősséget és nem har-madik személyekkel szemben is. A munkaházak építésének további teendői a törvényhatóság (köz-ség) hatáskörébe tartoznak. Ennek építési sza-bályrendelete irányadó az építésnél, ez állapítja meg, hogy mely munkásokkal kíván szerződést kötni s az általa megkötött magánjogi szerződés irányadó az egyes házépítő munkások jogviszo-nyai tekintetében. Nincs joga azonban a tör-vényhatóságnak (községnek) a felosztási terveket és egyéb okmányokat az államkincstár költsé-gére elkészíttetni. Ha a gazdasági munkások közvetlenül fordulnak a földmivelésügyi minisz-terhez állami támogatásért, kérelmük tárgya-lás céljából a törvényhatósághoz küldetik meg. Ha sem ez, sem a község nem hajlandó a fönt vázolt eljárást megindítani, az erre vonat-kozó határozat jogérvényességétől számított 15 nap alatt a munkások a minisztertől megbi-zottjának kiküldését kérhetik. Ha a kiküldött a munkaházak állami támogatását szükségesnek tartja, a földmivelésügyi miniszter a munkahá-zak létesítése iránt a törvényhatóságokhoz (köz-séghez) felhívást intéz. Amennyiben ezek a fel-hívásnak eleget nem tennének, a miniszter a törvényben biztosított kedvezményeket a fönt ismertetett alakiságok betartása mellett más, a munkastelep létesítésére hajlandó jogi személy részére engedélyezi. A végrehajtási rendelet többi része a munkaházaknak biztosított, egyéb kedvezményekről intézkedik.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

— **Diszoklevél átadás.** Koós Mihály dr. miniszteri titkár, a székelyföldi kirendeltség ügy-buzgó vezetőjét a mezőgazdaság és állattenyésztés terén szerzett kiváló érdemeinek elismeréséül a Marostordavármegyei Gazdasági Egyesület két diszoklevéllel tüntette ki, amelyet a mult szom-baton délnben a gazd. egyesület küldöttsége élén Toldalagi László gr. egyleti elnök üdvözölő be-széd kíséretében adott át a kitüntetettnek.

— **Komlóhírek.** Kolozsvár, 1907. szept. 9. Középeuropában is általános lett a szedés, nálunk már a vége felé járt, tehát eredmény már látszik, azaz mindinkább bizonyul, hogy nem termelt annyi mint tavaly s nem ter-melt az a mennyiség, a mit a külföldi keres-kedelmi szaklapok összehazudoztak. Mind-azonáltal Csehországban és Bajorországban

UJ! Egygéprendszerű gőzszántás UJ! (egy ölet fogó 7 vasu ekével).
Csekély befektetés. Olcsó üzem. Tökéletes munka.

Referenciák: (ugyanott állandóan üzemben)

Gróf Bethjen Sándor, Marosgecse p. Marosludas. 1953
Gróf Mikos Kelemen, Uzon Háromszék.
Dreher-uradalmak, Vál- és Szentlászló, Fejérmegye.
Fejérváry Géza, cs. és k. kamarás, Nagykeszi, Komárommegye, stb. stb.

(Kívánatra az ÖSSZES vevőket felsoroló referencia-jegyzékkel szolgálunk.)

Egyedüli gyártója:

Első Magyar Gazdasági Gépgyár

R.-T.

Budapest, VI. ker., Váci-ut 19.

sok gazda megijedt s tömegesen dobja friss termését a piacra. A tisztábban látók jobb árakat remélnek s tisztogatják a komlót, kivált ha a minőség jól sikerült. A nagy piacon már élénk az adás-vevés. A *saazi* piacon 70—100 koronán kélt el 50 kilónként. s mert olcsó a kínálat a sörgyárosok közvetlenül is sokat vásárolnak. A *nürnbergi* piacon szept. 2-án 450, 3-án 1100, 4-én 600 zsák ment át a piacon s pedig finom fajták 50—70 márkán, másodrendűek 45—60 márkán és III. osztályuak 38—50 márkán 50 kilónként. Nálunk még csend van, a termésnek nagyobb része még garmadába fekszik s egy-egy átvonuló kereskedőnek a hire is alig kél. De ha egyszer majd a magyar sörgyárosoknak vevő kedvük lesz!!

— **Komlókiállítás.** Segesvárott szeptember hó 19-én komlókiállítás nyílik meg, a melyre a külföldi sörgyárosok közül már is többen ígérték megjelenésüket. A kiállítást Somogyi István nagyküüllőmegyei alispán, mint a Komlótermelők Szövetkezetének elnöke nyitja meg.

— **Állami lóvásárlás.** A földmivélségi miniszter értesíti mindazokat a ménlótulajdonosokat, akik eladó lovaikat megvételre az állami lótenyésztő-intézeteknek ajánlották, hogy a bejelentett teljeskorú ménnek bizottsági megsejtelését és esetleg megvásárlását a következő helyeken eszközlik: szeptember 16-án Makón, Temesvárott; szeptember 17-én Nagyikindán, Hódmezővásárhelyen, Érsekújvárott; szeptember 18-án Oroszán; 19-én: Nagybecskerekén, Szekszárdon, Szarvason; 21-én Eleken, Szabadkán, Zalaegerszegen, Kolozsvárott; 23-án Kecskeméten, Törökszentmiklóson; 24-én Hajduböszörményben; 25-én Nyiregyháza; 26-án Sátoraljaúj helyen; 27-én Kassán; 28-án Kápolnán; 30-án Nagyszalontán.

— **Állattenyésztésünk.** A legutóbbi statisztikai adatok szerint 1906-ban 2.124.060 darab magyar szarvasmarhánk volt; ezek száma a folyó év tavaszáig — sajnos — 18.818 darabbal megapadt, jelenleg tehát 2.105.242 darabból áll. A piros-tarka szarvasmarhák száma a múlt évi 2.653.429 darabbal szemben 2.966.889 darabra emelkedett, tehát 313.460 darabbal szaporodott. Egyéb szarvasmarhánál és bivalyoknál az egy év allatti szaporulat 15.892 darab, az összes szaporulat tehát 328.374 darab, vagyis 5.83 százalék. Ha ezen szaporulat darabonkénti átlagos értékét csupán 200 koronára tesszük, a mi a mai magas állatarak mellett tulzottnak semmi esetre sem mondható, akkor csupán a számszerű szaporodás folytán beállott értékszaporulat szarvasmarhaállományunk terén 6 millió 567.480 koronára tehető. Az ország sertésállománya az utóbbi évben 532.007 darabbal szaporodott s jelenleg 4.868.928 darabból, tehát még mindig jóval kevesebből áll, mint állott a sertésvész előtti jó időkben. Juhállományunk 658.247 darabbal, 9.55 százalékkal szaporodott s jelenleg 7.549.336 darabból áll. Lóállományunk pedig 9248 darabot kitevő szaporulatot mutat, pedig épen lótenyésztés-

sünk érdekében hoz az állam legnagyobb áldozatokat.

— **A kincstári birtokok és az állattenyésztés.** Kincstári és ménesbirtokaink az újabb kormányéra alatt okszerűen munkálnak közre az állattenyésztés érdekében. A birtokok szimmenthali, pinzgau, inthali tehenészetei arra szolgálnak, hogy a magyar gazda innét szerezhesse be tiszta tenyésztésben tenyészállatát. A ménesbirtokokról évenként, a magyar fajta tenyészállatokat is beleértve, 250 tenyész apaállat kerül a községekbe. Még több egy és fél, két-éves korában a gazdáknak továbbtenyésztésre. Ugyanilyen uradalmakból köztenyésztés céljaira 7—800 apasertést adnak el a községeknek részben berkshirei, részben jorkshirei fajtákat. Jelentékeny feladatot teljesítenek ezek az uradalmak a vetőmag följavítása érdekében. Erre vonatkozólag különben egy állami vetőmagtermelő intézet létesítése van tervben. A kisbéri, bábolnai fogarasi ménesbirtok gyümölcs- és szőlőtermelő telepe sokban hozzájárult a gazdasági ágak föllendítéséhez; gyümölcsfaiskolái százezrével szolgáltatók a kiültetésre alkalmas fajokat. A gazdasági előbbrejutás érdekében folytatott tevékenység jelentősége mellett még a nevezett birtokok zárómérlege is azt igazolja, hogy évenként nagyobb haszonnal gazdálkodnak.

— **A felsőbb szőlő- és borgazdasági tanfolyam.** Elméletileg és gyakorlatilag kiképzett szőlő- és borgazdasági szakemberek nevelésére tanfolyam létesült, melynek helyiségei a központi szőlészeti kísérleti állomás és az ampelologiai intézet épületében vannak elhelyezve. A tanfolyam igazgatója, dr. Istvánffy Gyula egyetemi tanár, az ampelologiai intézet igazgatója. A tanfolyam egy évre terjedő, hallgatói a gazdasági akadémiának jelenen végzett növendékeiből kerülnek ki, miniszteri engedéllyel vétetnek fel s esetleg ösztöndíjban részesülve végezhetik a tanfolyamot, mely az állami szőlészeti szakszemélyzet, valamint nagyobb szőlő- és pincegazdaságok vezetésére képesített szakemberek nevelésére szolgál. A tanfolyam hallgatói a tanév alatt a munkálatok sorrendje szerint a különböző állami telepeken részesülnek gyakorlati oktatásban. Tavasszal a csálai állami szőlőtelepen tanulják a gyakorlati szőlőművelést, fásolást, szőlőtelepítést, a nyár végén a kecskeméti állami telepen vezetnek be a szőlőfajták ismeretében, innét Pécsre mennek tanulmányok tételére, mely nemcsak kiváló bortermelő vidék, hanem változatos talajösszetételével igen alkalmas ily tanulmányok végzésére. Pécsről visszatérve a budafoki pincemesteri tanfolyamon a pincekezelésben, a gyakorlati borászatban, melyek a legnagyobb jelentőségűek borászatunkban, nyernek oktatást. Az elméleti kiképzés s laboratoriumi kísérletezés a m. kir. ampelologiai intézetben történik.

— **Nemzetközi baromfikiallítás Budapest.** A baromfitenyésztők országos egyesülete arról értesíti a székesfőváros hatóságát, mint a nemzetközi baromfikiallítás egyik pártfogóját, hogy a kiállítás Budapestén november 28-ától december 1-ig fog tartani. Az előkészü-

letek már javában folynak. A külföld a kiállítás iránt nagyon érdeklődik. A földmivélségi miniszter intézkedése folytán a konzulátusok és a többi diplomáciai szervezet, valamint a közgazdasági tudósítók fáradoznak azon, hogy a kiállítás iránt a külföld figyelmét fölkeltsék.

— **Elektromosság a mezőgazdaságban.** Berthelot Dániel tanár, a nemrégiben elhunyt hírneves francia tudósna fia jelenleg számos érdekes kísérleten dolgozik, melyek nagyrészt sikerültek és melyek a mezőgazdaságban jelentékeny forradalmat fognak előidézni. Egy mezőgazdasági módszerről van szó, melylyel tulságos termés folytán vagy trágya hiánya következtében termelő erejét elvesztett, kimerült talajt ismét termelésre lehet hozni. Berthelot tanár ugárföldet elektromossággal telített és ily módon igen rövid idő alatt termőképessé tett ugy, hogy kiváló gyümölcsöket és hüvelyes veteményeket hozott. A vegyészeti tudomány, mondá Berthelot, már régóta megragadta azt a gondolatot, kimerült földnek mesterséges uton hiányzó vagy kiadott erejét mesterséges trágyázás által visszaadni. Az elhunyt Berthelot hosszas kísérletek útján felfedezte, hogy az elektromosságnak a föld tápértékére rendkívüli befolyása van. Mendonban levő birtokán 84 láb magas, sajtáságos alaku tornyot szerkesztett, mely elektromos erőket vezető gyanánt a levegőbe és a földbe tova száraztatja. Az eredmények meglepőek voltak és a hatásos trágyázással nyertekkel megegyeztek. A fiu már most az apának kísérleteit folytatja és sok dicsérettel szól kísérleteiről. Az elektromos tápmódszer állítólag jóval fölülmulja a közönséges trágyázást és az ugaron hagyás általi veszteséget teljesen megszünteti.

— **Katonák az aratásnál.** A megye alispáni hivatalához érdekes leirat jött a minap a honvédelmi miniszteriumból. Arról van szó benne, hogy a honvédelmi miniszter már a jövő nyáron katonákkal akar segíteni a gazdáknak az aratásnál. Megnyilvánul a miniszterben az a jóakarát is, hogy közelebb általánosan szabadságot fogja azt a katonát, akire aratási munka vár. E szempontokból a leiratban felszólítják az alispáni hivatalt, hogy terjesztszen be kimutatást arról, hogy mely vidéken mikor van az aratás.

— **Méhészet és a nők.** A gödöllői állami méhészetben a földmivélségi miniszter rendelkezése folytán nők részére rendezett tanfolyam most ért véget. A tanfolyamon 24 jobbara állásban lévő tanítónő vett részt. A hallgatók nemcsak a méhészeti ismereteket szerezték meg, de elsajátították a mézeskalácssütés, befőttek, mézizet, mézecet, mézbor, gyertya, padlómáz, viaszkrém készítését is. A készítmények a pécsi kiállításon láthatók. A hallgatók legutóbbi sikeres vizsgát tettek Kovács Antal méhészeti felügyelő jelenlétében.

— **A romániai buza.** Mint Bukarestből jelentik, a román földmivélségi miniszterium hivatalos kimutatása szerint a buzatermés az idén Romániában a tavalyinak még a felét sem éri el. Mig tavaly ugyanis 40 millió hektár buza termett, addig az idén csak 16 millió hektárra tehető. Az idej termése Romániának e szerint a közeli évek legrosszabb termése, mert még 1904-ben is, mikor a nagy szárazság volt, a termés 18 millió hektolitert tett ki. Ebben az évben tehát nem csinál a román buza a magyarnak konkurenciát.

Nincs többé büz!

A **Bonodor Folyadék** a legbüzősebb árnyék-szék szagát hosszabb időre rögtön eltávolítja. *Elegysulya 5 kg. csomag, bórmenten 7.50 kor.* (Elegendő egy évre.) *1 kg. próbacsomag 2.50 kor.* csomagolással szállítás nélkül. Szétküldés csak készpénzért, vagy utánvétellel.

Vezérképviselő: **FODOR FERENC**, Budapest, VIII., Kisfaludy-utca 40/E.

LEGYEK

LÉGY-BONODORRAL

meszeljük. Egy kilo elegendő 25 [ ] méterre. 5 kgr. leírásal 6 kor. franko utánvétellel

Számos elismerő levél!

konyhából, kamrából, mézsárszék-ből, istállóból, vágóhidról biztosan. elűzetnek, ha a falakat o o o o o

— **Munkahiány Amerikában.** Nagyon rossz sor vár azokra, akik mostanában indultak utnak Amerikában. Olyan hírek érkeznek ugyanis az új világból, hogy ma már a nagy gyárak is tömegesen bocsátják el munkásaikat, mert nincs munkájuk. Ehhez járul az is, hogy a termés épp oly gyenge, mint nálunk, ami jelentékenyen megdrágítja az életet. És — az amerikai jelentés szerint — oly drágaságra van mostanában kilátás, melyből a legjobb keresettel bíró munkás is csak nyomorogva tud majd megélni. A bevándorlás tömeges volta miatt a munkabérek leszállottak az „Egyesült államok”-nak szinte egész, mérhetetlen területén legalább 33%-al, az az egyhármaddal. Esztendővel ezelőtt a közönséges vasúti munkás 1.5 dollárt = 7.5 koronát kapott, míg most kénytelen megelégedni egy dollárral = 5 koronával. Két év előtt Pittsburghban 2.5 dollárral = 12.5 korona volt a napszám, meg most 1.5—1.25 dollárra = 7.5—6.25 koronára szállott, az élelmiszerek ára pedig az utolsó három évben 30%-al emelkedett.

— **Cséplőgépek értékesítése.** Gallai Marcell fiatal mérnök javaslatot nyújtott be a kereskedelemügyi m. kir. miniszterhez, mely kiváló horderővel bír. A mezőgazdaságban használt gőz- és benzin-lokomobilok nagy része csak a cséplés idején dolgozik, míg az évnek többi részében használatlanul hever és holt tőkét jelent. A nevezett javaslat célja: ezen használatlan gépeket a kisiparban hasznosítani oly módon, hogy a cséplési munkák befejezésétől ismételt megkezdéséig a közeli iparosnak kölcsönképpen mérsékelt ár mellett rendelkezésre bocsátassék. A kormányt arra kéri, hogy ezen ügyet pártolja.

— **Megszűnt szociálista párt.** A Várkonyi-féle független szociálista párt lapjában: a „Földművelőben” olvassuk, hogy a párt megszűnt. A bucsuczikket Várkonyi István írta és panaszkodik vezértársaira, akik folyton csak pumpolták és mikor ezt megunták — faképnél hagyták. A párt megszűnésének tulajdonképpen oka az, hogy Várkonyi anarchista elveket hirdetett és a magyar nép ezeket ugyan kezdetben bevette, de később kijózanodott és elpártolt tőle. A pártért igazán nem kár, mert érthetően, zagyvalékos elvei sok földművelő munkásnak az eszét zavarták meg.

— **Egy arankairtószer megbízhatósága.** A magyaróvári növényélet és kórtani állomás legutóbb beható kísérleteket végzett a Radical néven forgalomba kerülő állítólagos arankairtószerrel. A kísérletek eredményeként óva inti a gazdaközönseget, hogy valamiképpen fel ne üljön a Radical hangzatos reklámjainak s pénzt ne adjon ki e szerért, mert ez az arankát egyáltalán nem irtja, sőt az azzal behintett foltokon az aranka a rendesnél is bujábban tenyészik.

— **Amerika termese.** Tavázi buza befejezett aratás után átlag százalékokban szeptember 1-én: 77.1 (1906. szeptember 1-én 83.4.). Termés 1000 bushelketen (a termény-tözsde becslése): 226.264 (266.237). Tengeri átlag 80.2 (90.2). Termés 2540.794 (2780 069). Zab: 787.275 (851.482). Árpa befejezett aratás után átlag 78.5 (89.4). Termés 151.479 (142.996).

— **A Betlen - kisilvai h. é. vasut Óradnáiig való kiépítése tárgyában** a napokban az érdekeltség értekezletet tartott és kimondotta, hogy az építést a tavaszon megkezdji.

— **Haltenyésztés.** Desbordes Ernő nagybirókósi Árokálján haltenyésztést létesített. A tenyésztés terület 20 hold a főtényésztési halfajta ponty.

— **Költőgép** angol gyártmányu, kevéssé használt, jó költő (87%), 90 koronáért eladó. Cim: Török Elemér gazdasági gyakornok, Kolozsvár, gazdasági akadémia.

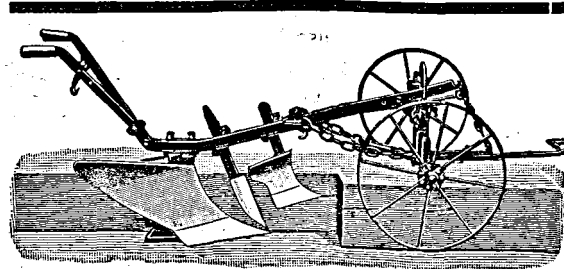
— **„Gazdák Biztosító Szövetkezete”** Vezérképviselője Kolozsvár, Attila-u. E. G. E. székháza. Biztosítást elfogad tűz, jégkár ellen és életre is! Előnyös feltételek! Tessék ajánlatot kérni!

A LAPFELÜGYELŐ BIZOTTSÁG FELÜGYELETE MELLETT:

Felolós szerkesztő és kiadó:

TOKAJI LÁSZLÓ.

A LAP AZ ERD. GAZD. EGYLET TULAJDONA.

Egyetemes- és mélyművelő-ekék

acélöntvény testekkel. páncéllemezekkel

□ acél gerendelyvel

= állítható szarvakkal, önvezetéssel =

1801-II. Többszű ekék.

Finom-, szántás, csukló-, rét boronák.

Háromtagu és egytagu hengerek, Superior sorvetőgépek, triőrök.

UMRATH ÉS TSA

Budapest, V., Váci-körút 60.

Gőzeséplőkészletek 12 HP-ig. Ipari mozgonyok 100 HP-ig.

Magyar Jelzálog Hitelbank

képviselősege

Kolozsvárt, Jókai-utca 2. sz. alatt (gr. Rhédey-ház I. e.)

Az intézet alaptőkéje 40 millió korona

záloglevélkölcsönöket

nyújt földbirtokra és nagyobb városokban fekvő házakra 4%-os és 4 1/2%-os

záloglevelekben.

A jelzálogul felajánlott erdélyrészi ingatlanok értékére és a megszavazandó kölcsön összegére nézve az „Erdélyi Gazdasági Egylet” bizalmi férhat adnak véleményét. 1001

Gazdák Biztosító Szövetkezete

BUDAPEST, VIII. Baross-utca 10. II. em.

Alakult 1900.

Biztosítási alap	
Alapítványok a kormány hozzájárulásaival	1,970.340.— K.
Tartalékok	764.760.16 „
Összesen: 2,735.104.16	
1901. évi fölösleg	90.349.— K.
1902. „ „	59.782.26 „
1903. „ „	109.331.73 „
1904. „ „	72.438.23 „
1905. „ „	61.730.60 „
1906. „ „	39.243.65 „

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyanszint az ember életére különféle módokat szerint.

Az üzlet eredményben a biztosított tagok díjarányukban részesülnek és az 1901. évi üzletfeleslegből egy a tűz, mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok 4%-os díjvisszatérítést kaptak.

Az 1902. évi üzlet feleslege közgyűlési határozattal tartalékba helyeztetett. Az 1903. évben jégkár ellen biztosítottak 4%-os díjvisszatérítést kaptak. Az 1904. és 1905. évben a jégkár ellen biztosítottak 2-2%-os díjvisszatérítésben részesültek. Az 1906. évben a jégkár ellen biztosítottak, kik 5-10 évre adták fel biztosításukat 5% egedményben részesültek.

Biztosítási ajánlatok benyújthatók közvetlenül vagy a képviselők közvetítésével. Nyomatványon és félvilágosítással minden irányban készséggel szolgál.

1013

az igazgatóság.

Mindennemű

ZSÁK és PONYVA

a legjobb minőségben FISCHER-féle és legjutányosabban a

szák és ponyvagárban Budapest, Nánor-utca 31-33. sz. szerethetők be. A Fischer-féle szab. impregnált szavatolt tiszta lenből készült vízhatlan ponyvák nagy strapa mellett is eltartanak 10-12 évig. A 25 év óta fennálló Fischer-féle szák- és ponyvagár az ország legjelentékenyebb uradalmainak és viszonteladójának szállítója. Pontos, szolid kiszolgálás. Ponyvakölcsönző intézet. 1806

Árjegyzék, minták ingyen és bérmentve küldetnek.

Ur! Rezső

sertésbizományos
Budapest, VIII.,
Béerkocsis-
utca 12. Telefon: 97-05.

Sertéseket sovány és hizott állapotban a legmagasabb napi áron értékesít.

1870

OLBRICH L. BUDAPEST

VI., TERÉZ-KÖRUT 6.

□ □ ALAPITVA 1875. □ □

Szifoyártó, nyerges, bőröndös és sportcikkek készítője.

◇ TELEFON SZÁM 80-44. ◇

1914

Az eredeti **MÉLOTTE** tejfőzőgép 0.08% zsirtartalomra főlöz. Ezt bizonyítja a Magyarországi vezérképviselő, a **GEILFNER és RAUSCH** cég Budapest, VI., Andrássy-út 8. kezeiben lévő, hivatalos bizonyítvány és számos elismerő levél, mely a gép tartósságát is dicséri. Teljes tejgazdasági telepek berendezése kézi és erőhajtásra. **Arjegyzék és ajánlat ingyen!**

Alapítva 1865.

1856

Számos első kitüntetés!

Valódi Kállai Lajos motorok csakis Budapest VI., Gyár-utca 28. sz. a. kaphatók.

Legujabb kitüntetések: 1902., 1903., 1904. és 1905. években 16 első díjjal, díszoklevéllel és ezüstéremmel kitüntetve.

Kállai Lajos motor-gyára Budapest, VI., Gyár-u. 28. szám.
 »Régi házszám Gyár-utca 50.«

Teljes jótállás kitűnő cséplésért!

Ajánlja teljes jótállás mellett

Benzinmotor és villamos benzinlocomobil cséplőkészleteit kettős tisztító szerkezettel.

Egyedül létező újdonság. Önműködő ellenőrző és biztosító szelep

Benzinlocomobilok szabadalmozott kettős tisztító cséplőkkel VI., Gyár-u. 28 sz. mindenkor üzemben láthatók.

1804 Ezen motorcséplőkészletek a legkitűnőbb sikerrel vannak működésben:

Báró Kemény József úrnál, Marosnémeti (Erdély), Gróf Mikos Kelemen úrnál, Magyarcséte (Erdély), Zeykfalvi Zeyk Dániel főispán úrnál, Nagy-Enyed és az ország több száz kisebb-nagyobb gazdaságában.

Legolcsóbb üzem! Árjegyzék ingyen és bérmentve! Olcsó árak részleteire!

KÁLLAI LAJOS- féle motorcséplőkészletek, melyek hazánkban mindenütt a legkitűnőbbben beváltak, a magyar gazdaközönségnek.

Valódi Kállai Lajos motorok csakis Budapest, Gyár-u. 28. sz. a. kaphatók,

Kisküküllő vármegyében, vas-
 uti állomástól **4 kilométer**
távolságra,
 132 hold
 kitűnő minőségű birtok

örök áron eladó.

Bővebbet: 1966

Felszeghy Kálmán, kir. aljárás-bíró
 Dicsőszentmárton.

BRÜNN-KÖNIGSFELDI GÉPGYÁR MOTOROSZTÁLYA.

EGYEDÁRUSÍTÓ **ABELES EMIL**
 BUDAPEST VÁCI-UT 14. AJÁNL

PETROLIN BENZIN-MOTORT és LOKOMOBILT, RENDKIVÜL
 OLCSÓ ÜZEMŰ SZIVÓGÁZMOTORT.

FIGYELEM! T. motorvevőimet vagy megbízottjait a telepem
 ingyen betanítom a kezelésre. o o o o o o o o o o

A LOCOMOBILOK víz elpárologtatási készülékkel vannak ellátva s így
 a vízszükséglet 1.5 liter. Legmesszebb menő szavatosság.

BENZIN-LOKOMOBILS CSÉPLOKÉSZLETEK.

KEDVEZŐ FIZETÉSI FELTÉTELEK.

FELTÉTELEN BIZTOS ÜZEM.

1892

Eladó

négy darab tenyészkan és 39 darab
 tenyészkozca, fekete göndörszörű,
 fecskehasu

mangalicza.

Értekezhetni Zeyk Albert tulajdonos-
 sal Gerend, Torda-Aranyos-megye. —
 Vasuti állomás: *Aranyos-Gyéres.*

1974

DUNKY FIVÉREK

CS. ÉS. KIR. UDVARI FÉNYKÉPÉSZEK

ajánlják a mai kor igényeinek
 megfelelően berendezett műtermü-
 ket a nagyérdemű közönség becses
 figyelmébe.

Műtermeik vannak:

Kolozsvár, Miskolc,
 Mátyás király-tér 10. Városház-tár 20.

Dés, S.-A.-Ujhely,
 Felsőstátér. Főtér 9.

1729 **Sárospatak,**
 Kossuth Lajos-u. 70.

MOLNÁR MÁRTON

Ajánlja legjobb szerkezetű

benzin-motorait, benzin-locomobiljait és benzin-cséplőkészleteit

Szolid vidéki ügy-
 nökök alkalmaz-
 tatnak. Árjegyzék
 kívánatra ingyen
 és bérmentve kül-
 detik.

BUDAPEST, Nefelejts-uteza 59. szám.

1897

 Szuperfoszfát-műtrágyákat a legolcsóbb napi
 árakon szállít a

„KLOTILD“ Első Magyar Vegyipar Részvénytársaság

— — — — — **BUDAPEST, V. Nádor-utca 4. sz.** — — — — —

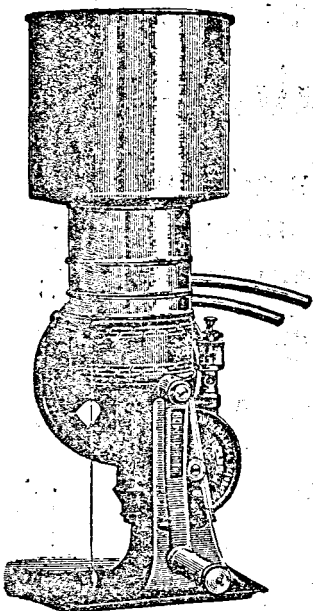
(1477.)

Alfa Separator r. t., tejjgazdasági gépgyár

Budapesten, VI. Lomb-u. 11.

1907. évi mintájú

Alfa Separator

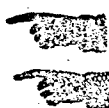
a legújabb és legtökéletesebb fölöző-gép. Kérjen prospektust.

Gyárunk előállítja az összes tejjgazdasági gépeket és eszközöket, berendez teljes tejtelepeket. Mindig friss oltóanyag! 1018

Több mint 700 első díj!

Árjegyzék, költségvetés díjtalan.

Őszi trágyázáshoz a

Thomassalakliszt

csillag

helyesen alkalmazva, minlegelőcsőbb foszforsavas munkákkal és áraján-

védjeggyel

den rővénynek legjobb és trágyája. — Kívánatra szaklataalkészésesen szolgál

KALMÁR VILMOS

Budapest, VI., Andrassy-út 49.

a Thomasphosphatfabriken G. m. b. H., Berlin, magyarországi vezérképviselője.

Óvakodjunk a hamisításoktól és figyeljünk a védjegyre!

Minden zsák ólomzárrel és tartalomjelzéssel van ellátva.

Minden gazda a saját érdekében cselekszik, ha a hirneves és csakis eredeti

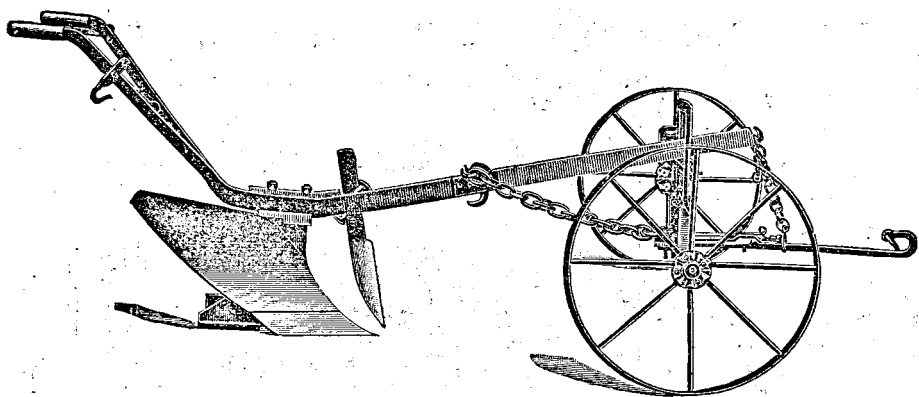
BÄCHER-féle acél-ekéket és tégely-acél eketesteket.

vásárolja. — A EÄCHER-féle ekék s eketestek kigazdák számára is készülnek és könnyü suly, biztosjárás tartósság tekintetében minden más gyártmányt fölülmulnak és munkateljesítés tekintetében kiválnak.

Az ekefejek törhetetlen acélból készülnek, melyekért öt évi szavatosságot vállalok.

Bächer Rudolf

kizárólagos ekegyárának raktára.

Magyarországi vezérképviselő:

Budapest, VI. ker., Nagymező-utca 68. szám.

SZÜCS ZSIGMOND

Árjegyzéket és árajánlatot készséggel ingyen küldök.

A **MELICHAR-féle** császári és királyi szabadalmazott**„UNIKUM DRILL“ sorvetőgép**

nyí gyártmány között az első helyet foglalja el. Erről tanuskodik azon körülmény, hogy az utóbbi 10 évben 20,000-nél több ilyen gép adatott el.

MELICHAR FERENCZ

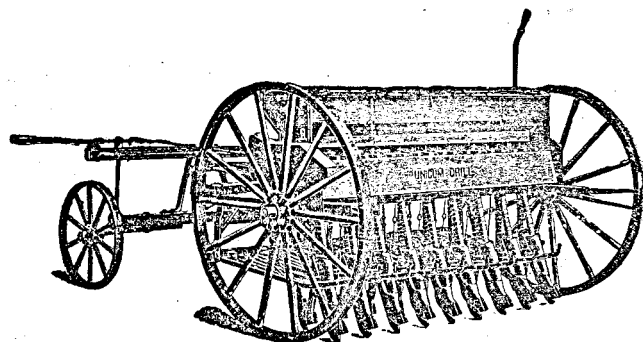
csász. és királyi szabadalmazott vetőgép-gyárának raktára.

Magyarországi vezérképviselő:

Szücs Zsigmond

BUDAPEST, VI. ker., Nagymező-utca 68-ik szám. 1910

Ábrás leirással és árjegyzékkel kívánatra ingyen szolgál.

Szakirodalomban ismert nevü,

gazdaságok újjászervezésében jártas,

okleveles gazd. intéző

25 éves gyakorlattal,

birja a német és román nyelvet is, képességeinek megfelelő állást keres.

Czime a kiadó-hivatalban.

1933

Intézői vagy Gazdatiszti

Állást keres

egy 36 éves ev. ref. vallásu kiscsaládu, okleveles, 16 évi gyakorlattal és kitünő bizonyítványokkal rendelkező egyén, ki a gazdaság minden ágában, valamint

állattenyésztésben jártas

s jelenleg is egy

3000 holdas állattenyésztéssel egybekötött gazdaságban önállóan működik.

Állását a jövő 1908. év január vagy április hó 1-én elfoglalhatja.

Cim a kladóhivatalban.

1952

Valódi

muraközi

hidegvérü (nori) igás tenyészlovak és tenyészcsikók közvetlen a tenyésztektől

való vásárlásánál segédkezesemet felajánlom s a folyó évben Muraköz és vidékén tartandó lóvásárok jegyzékét kívánatra szivesen küldöm.

I-ső rendü referenciák rendelkezésre állanak.

Cimem:

Hoffmann Lipót

lóvásárló ügynöksége

Csáktoruya (Muraköz).

Sürgöncyim:

Hoffmann Lipót

Csáktornya.

1964